

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

hotărîrii Guvernului cu privire la acordarea unor ajutoare

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al proiectului de act normativ este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

b. Categoria actului normativ propus este hotărîre a Guvernului, ceea ce corespunde art. 102 din Constituție, art. 10 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale autorităților publice centrale și locale nr. 317-XV din 18.07.2003.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat pentru a determina o procedură unică de despăgubire a agenților economici ce au avut de suferit ca urmare a căderilor de grindina și ploilor torențiale din anii 2008-2009 și care nu au beneficiat de ajutoare în baza prevederilor Hotărîrii Guvernului nr. 569 din 10.09.2009 dat fiind sustragerea sau deteriorarea calității acestora.

d. Suficiența argumentării. Faptul acordării de ajutoare agenților economici și persoanelor fizice ce au avut de suferit ca urmare a calamităților naturale este pe deplin justificat și este conform interesului social. În același timp, mecanismul de acordare a ajutoarelor, ce este reglementat prin prezentul proiect, necesită precizări suplimentare pentru asigurarea tratamentului egal, nediscriminatoriu a tuturor subiecților vizați. Remarcăm, de exemplu, faptul că deși potrivit Hotărîrii Guvernului nr. 569 s-a prevăzut distribuirea de motorină, prevederile proiectului prevăd distribuirea de salpetru de amoniu, fără să facă însă un raport clar între cantitatea de motorină anterior distribuită unui beneficiar și cantitatea de salpetru de amoniu ce se preconizează a fi distribuită unei persoane pentru a asigura echivalentul aportului material revenit per subiect în cele două cazuri.

e. Compatibilitatea cu legislația comunitară și alte standarde internaționale. Dat fiind specificul proiectului, prin care se urmărește acordarea ajutorului material persoanelor păgubite ca rezultat al calamităților naturale, nu este necesară o evaluare a acestuia la compartimentul compatibilității cu legislația comunitară.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului presupune considerabile cheltuieli financiare (2012,88 mii lei potrivit pct. 1 al proiectului Hotărîrii). Remarcăm însă lipsa unei referințe la sursele de acoperire a cheltuielilor. În cazul lipsei unor asemenea surse de acoperire implementarea proiectului va fi imposibilă.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Potrivit prevederilor art. 10 alin. (1) al Convenției ONU împotriva corupției, ținând seama de necesitatea luptei împotriva corupției, fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsurile necesare pentru a spori transparența administrației sale publice, inclusiv în ceea ce privește organizarea, funcționarea și procesele decizionale, dacă este cazul.

Pentru a se conforma pe deplin acestui principiu prevederile proiectului necesită a fi modificate pentru înlăturarea ambiguităților mecanismului de distribuire a ajutorului material, ambiguități ce vor afecta în mare măsură corectitudinea și transparența procesului reglementat.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul nu întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008. Potrivit prevederilor art. 9 al acesteia, inițierea proiectului trebuie să fie însoțită de publicarea lui pe pagina web a instituției, fapt ce va asigura societății civile, persoanelor cointeresate posibilitatea prezentării și expedierii de recomandări. Anunțul în cauză urmează să fie însoțit inclusiv de datele persoanelor responsabile cu examinarea recomandărilor.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Pct. 2

Prevederile fac o referință foarte aproximativă la modalitatea determinării persoanelor ce vor beneficia de ajutor. Astfel, sintagma "conform actelor întocmite" este ambiguă și nu relevă nici într-un fel, care anume acte și numărul acestora ce vor fi necesare pentru a beneficia de ajutorul propriu-zis. Drept urmare a posibilei interpretări diferite a sintagmei, va rămâne la discreția autorităților delimitarea cadrului exact al acestor acte.

Mai mult decât atât, sintagma "din pricini obiective și subiective" ridică semne de întrebare asupra faptului dacă sunt vizate numai persoanele ce n-au beneficiat de motorină din cauza sustragerii și deteriorării acesteia, sau vor fi incluse și persoane care anterior nau beneficiat de ajutor din proprie voință.

Aceste ambiguități vor afecta considerabil tratamentul egal al beneficiarilor.

Recomandarea: A se substitui sintagma "conform actelor necesare" cu o referință la actele concrete necesare. De asemenea propunem excluderea sintagmei "din pricini obiective și subiective".

Pct. 3

Sintagma "în cantitățile indicate" este una ambiguă, nefind clar nici dacă toți beneficiarii vor primi cantități egale de salpetru de amoniu, sau dacă aceste cantități vor fi determinate în raport de paguba suferită. Acest fapt va permite interpretarea și aplicarea diferită a prevederilor în cauză, în detrimentul interesului producătorilor agricoli.

Recomandarea: A se stabili expres în textul proiectului Regulamentului cantitatea ce va fi

distribuită beneficiarului, similar prevederilor pct. 1 al Hotărîrii Guvernului nr. 569 din 10.09.2009, ce fac referință la 30 litri motorină pentru un hectar afectat. Mai mult decît atît considerăm că cantitatea indicată de salpetru de amoniu trebuie să fie echivalentul valoric al cantității indicate de motorină.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva reponsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Ghenadie Daltă
inspector principal Secția drept public
28 Decembrie 2009

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md